

Onemocnění kůže prstů a meziprstí paznehtu

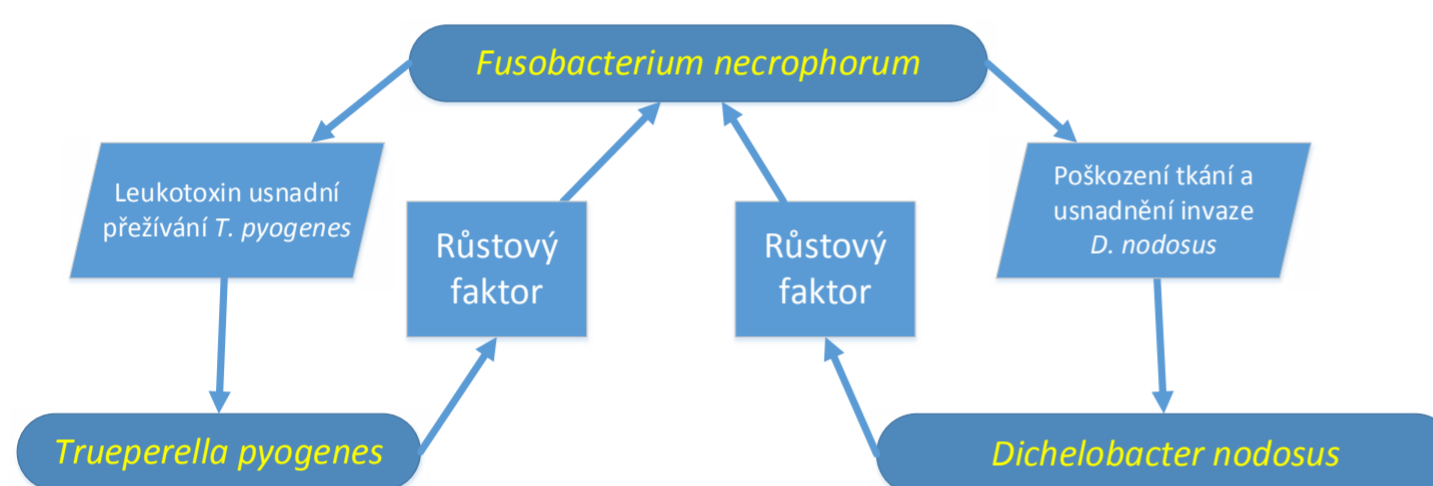
ONEMOCNĚNÍ PRSTU

Onemocnění prstu společně s mastitidami a problémy v reprodukci vede k předčasné brakaci zvířat. Ekonomické ztráty nezahrnují pouze náklady na terapii a ztráty z předčasné brakace, ale pokud onemocnění prstu není věnována dostatečná pozornost vede následně k poklesu užitkovosti (pokles laktace může představovat až 1000 litrů mléka), k poruchám reprodukce (snížené zabřezávání a embryonální mortalita z důvodu negativní energetické bilance) a ke zvýšené vnímavosti k dalším onemocněním navozenou stresovým faktorem.

Onemocnění prstu můžeme rozdělit na infekční a neinfekční. Jednotlivá onemocnění spolu ale často souvisí a vyskytují se společně.

Na vznik onemocnění má velký vliv hygiena prostředí (hluboká podestýlka, vlhkost, bahňaté výběhy), narušení bariéry kůže (mikrotrauma, špatná úprava paznehtu), snížení obranných schopností organismu. Dalším faktorem je také přesunutí zvířat z jiné farmy, na které se problémy vyskytují (infekční).

Synergická interakce *F. necrophorum* s *T. pyogenes* a s *D. nodosus* při rozvoji změn na prstech přežvýkavců

NEKROBACILÓZA

Jedná se o akutní, infekční, hnisavě nekrotický zánět kůže, nejčastěji meziprstního prostoru - interdigitální nekrobacilóza, méně často se vyskytuje jako korunková a patková nekrobacilóza. Vyskytuje se v chovech se špatnou úrovní hygieny. Pomocným faktorem ke vzniku onemocnění je karence vitamínu A a zinku. Typickým patogenem pro toto onemocnění je *Fusobacterium necrophorum* a *Prevotella melaninogenica*.

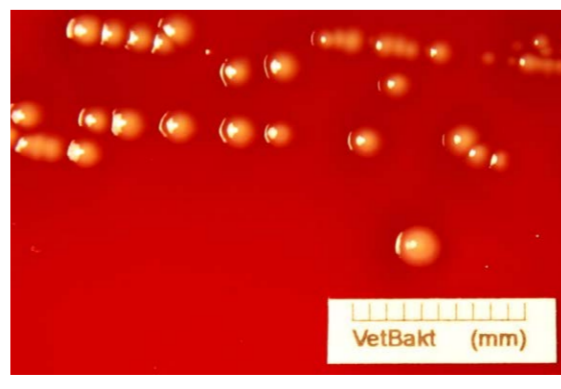
Rychlý začátek s narušením celkového zdravotního stavu se zvýšenou teplotou okolo 40°C. V počátečním stadiu dochází ke zduření a zarudnutí meziprstí. Srst odstává a objevují se trhlínky v kůži, ze kterých vytéká nažloutlý exsudát s typickým hnilobným zápachem. Onemocnění je bolestivé a končetina bývá nadlehčována. Pokročilé stádium vzniká pokud se zavčas nepřekročí k terapii. Nekróza během tří až čtyř dnů postupuje do hlubších struktur za vzniku panaritium tendineum (postižená šlacha hlubokého ohybače), panaritium articulare a panaritium osseum. Celý prst je difúzně oteklý. Nekrotická kůže mění barvu na tmavěčervenou až po černohnědou. Kromě dlouhodobé terapie může v tomto stádiu dojít i k hematogennímu rozsevu (metastatická artritida, trombóza, absedace jater, ledvin, sleziny...). Dochází také k alteraci celého TRIASu. V případě výskytu nekrobacilózy je potřeba provést debridement nekrotické tkáně, provést funkční úpravu paznehtu, aplikace desinfekčních přípravků a celková aplikace antibiotik. V některých případech se musí přikročit k resekci šlachy při infekci šlachového pouzdra. Jako poslední možnost přistupujeme k amputaci prstu.

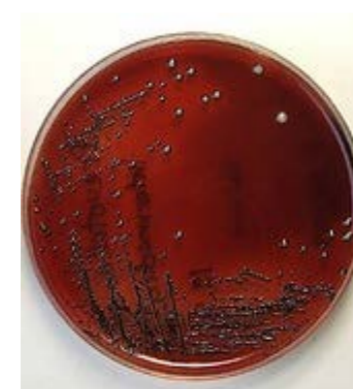
Interdigitální nekrobacilóza

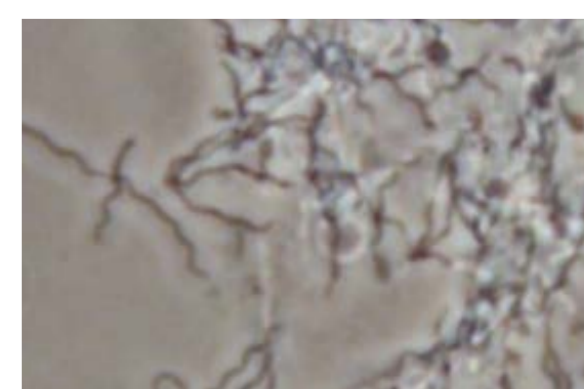
Trueperella pyogenes zdroj: vetbact.org

Fusobacterium necrophorum zdroj: vetbact.org

Prevotella melaninogenica zdroj: muni.cz

Spirochets: *Treponema* spp. zdroj: vetbact.org

DERMATITIS DIGITALIS

Dermatitis digitalis je infekční onemocnění. Mezi nejčastější původce patří spirochety - *Treponema breaborense*, G- anaerobní -D, *Trueperella pyogenes* a *Fusobacterium necrophorum*.

Onemocnění můžeme rozdělit na akutní a chronickou formu. Nejčastější lokalizace je na zadní ploše prstu, těsně nad patkami, můžeme ale najít i léze v meziprstí - dermatitis interdigitalis. Jedná se o cirkulární ložiska o velikosti cca 0,5 - 4 cm. hyperemická, s prosakujícím exsudátem. Zezačátku je léze hyperemická s typickou červenou granulací ohraničená bělavým epiteliálním lemem. Zanícení léze jsou velmi bolestivé a krávy často nadlehčují končetinu.

Pokud se jedná o individuální výskyt onemocnění, končetinu pečlivě očistíme, vysušíme a aplikujeme lokálně antibiotika ve formě spreje nebo masti. Při výskytu onemocnění u více zvířat v chovu je dobré přejít k dezinfekčním koupelím. Doporučuje se používat 5% formaldehyd, 5 - 10 % modrou skalici nebo komerční přípravky. Minimální rozměry vany jsou 3m x 0,8 m x 0,1m. Roztoky je třeba měnit po 48 hodinách, nebo po průchodu cca 200-300 zvířat.

Akutní forma dermatitis digitalis

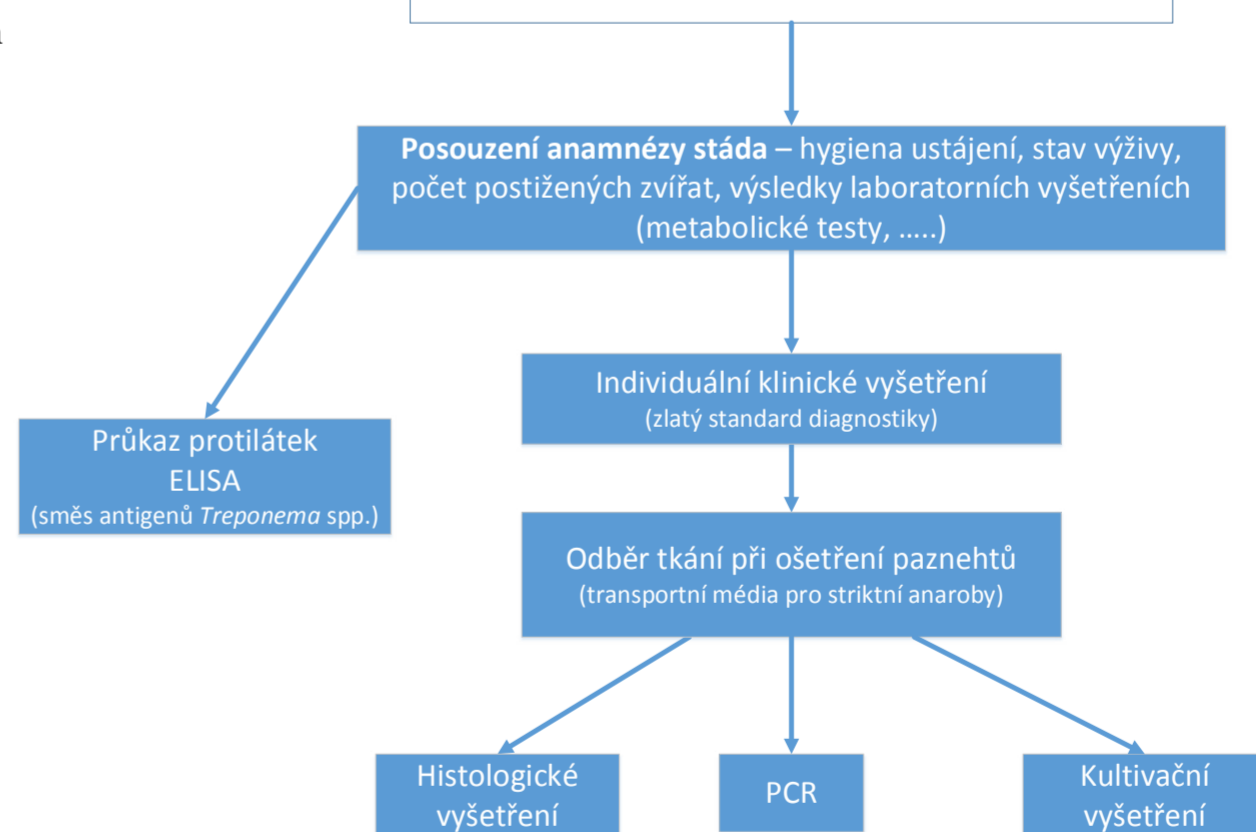

Chronická forma dermatitis digitalis

Dermatitis interdigitalis

ZÁKLADNÍ ALGORITMUS DIAGNOSTIKY INFEKČÍ PRSTŮ SKOTU

Dermatitis digitalis
Treponema spp.

Nekrobacilóza
Fusobacterium necrophorum,
Porphyromonas levii

Dermatitis interdigitalis
Dichelobacter nodosus,
Fusobacterium necrophorum,
Prevotella spp., spirochety